

ВІЙСЬКОВА АКАДЕМІЯ

Кафедра управління діями підрозділів ВДВ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 9: „ Десантно-штурмовий (аеромобільний, парашутно-десантний) взвод на марші та при розташуванні на місці”.

Заняття 3: „Взвод при розташуванні на місці та у сторожовій охороні”.

Навчальні питання:

1. Розташуванні взводу на місці та у сторожовій заставі.
2. Робота командира взводу з організації розташування на місці та у сторожовій заставі.
3. Дії взводу при розташуванні на місці та у сторожовій охороні.

Вид заняття: групове заняття

Час: 2 години

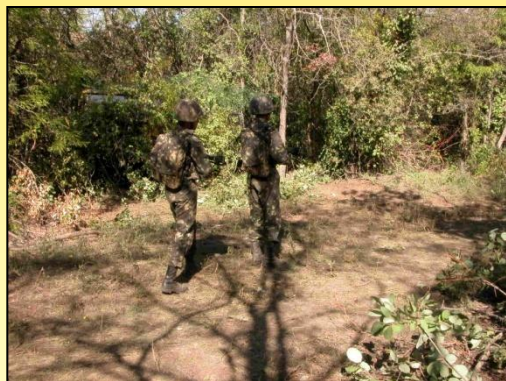
Одеса - 2016

МЕТА ЗАНЯТТЯ:

1. Розглянути теоретичні питання розташування взводу на місці та при виконанні завдань у сторожовій охороні.

2. Вивчити зміст роботи командира взводу при організації розташування на місці та дій у сторожовій заставі.

1. Аналіз підготовки і ведення бойових дій військовими частинами (підрозділами) ВДВ ЗС України під час підготовки та участі в АТО на території Донецької та Луганської областей. Інв. 2412, таємно. Примірник 1, додаток 5. - 60 с.

2. Тактика дій аеромобільно-десантних (парашутно-десантних) підрозділів (взвод). Навчально-методичний посібник. – Л.: АСВ, 2012 р. – 206 с.

3. Маскування. Мистецтво бути невидимим. Інв. 1443, ДСК.

4. Методичний посібник щодо організації і здійснення охорони та оборони, повсякденної діяльності військових частин (підрозділів) Збройних Сил України, які розташовані у базових таборах. –К.: ЦОС і МП Збройних Сил України, 2014. – 60 с.

5. Узагальнені матеріали аналізу підготовки та ведення операцій (бойових дій) військами (силами) ЗСУ у ході АТО (за матеріалами штабу АТО з травня по жовтень 2014 року). М.Житомир. інв.. 2410. 11 арк. 20.04.2015р. Таємно. Примірник 1.

1. Розташування взводу на місці та у сторожовій заставі.

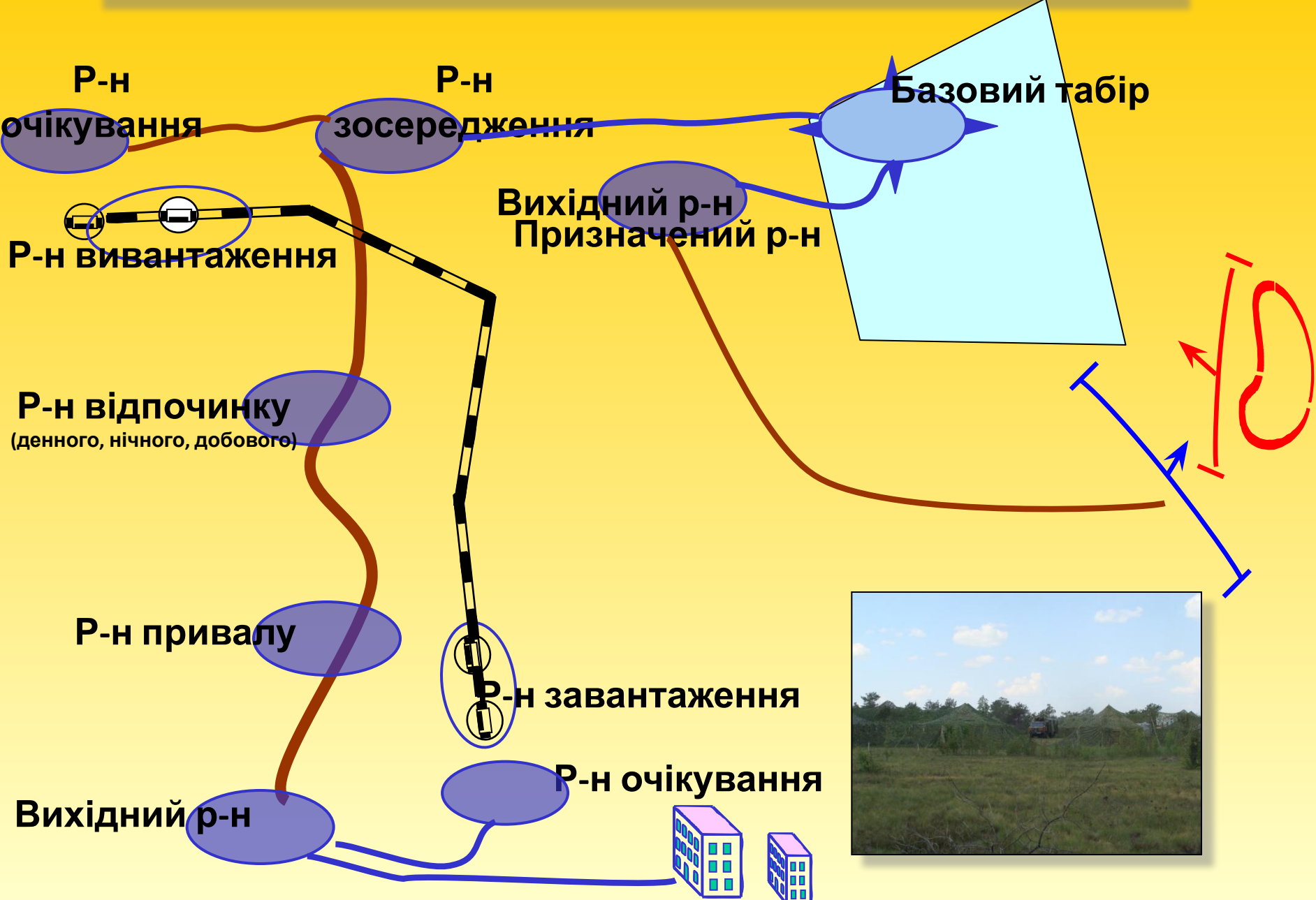
Розташування на місці – організоване розміщення підрозділів у районі зосередження, вихідному районі, районі очікування, районі відпочинку, базовому районі (таборі) та в інших визначених районах з метою підготовки до бою (дій) або відновлення боєздатності після бою.

Взвод розташовується на місці, як правило, у складі роти.

РОЗТАШУВАННЯ НА МІСЦІ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ У РАЙОНАХ

ВИМОГИ ДО РАЙОНУ

зручність розміщення особового складу

наявність джерел питної води, палива для обігріву в умовах низьких температур, можливість укриття від вітру й ін.

обраний район повинен бути сприятливий у санітарно - епідемічному відношенні

район розташування повинен мати достатню мережу доріг або шляхів

При виборі місця розташування звичайно враховується маршрут майбутнього висування.

Розташування підрозділів під лініями електропередачі, поблизу газопроводів та нафтопроводів **не допускається.**

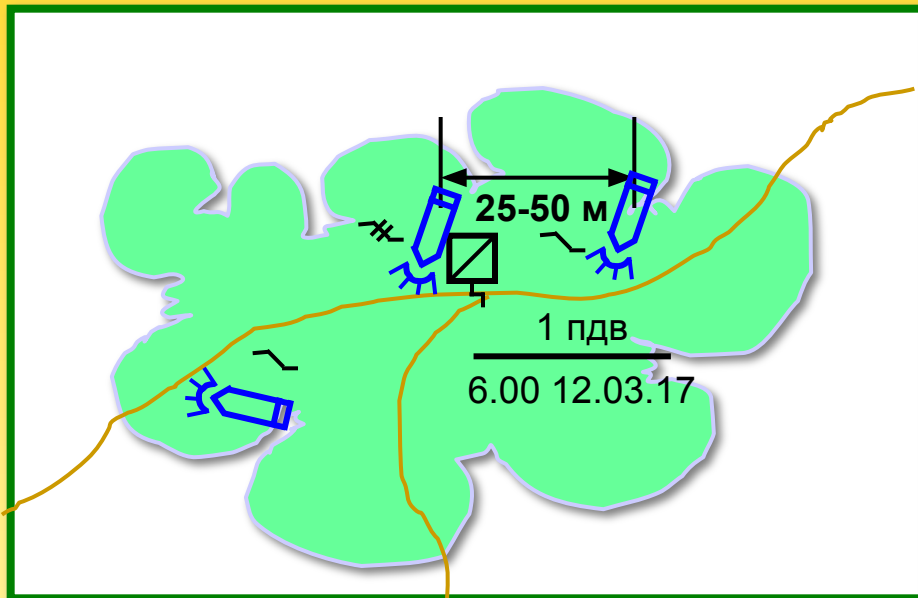
Місце розташування взводу повинне забезпечувати розосереджене і приховане розміщення ОВТ, зручні умови розміщення і відпочинку особового складу, захист від засобів ураження і розвідки противника, проведення маневру підрозділом.

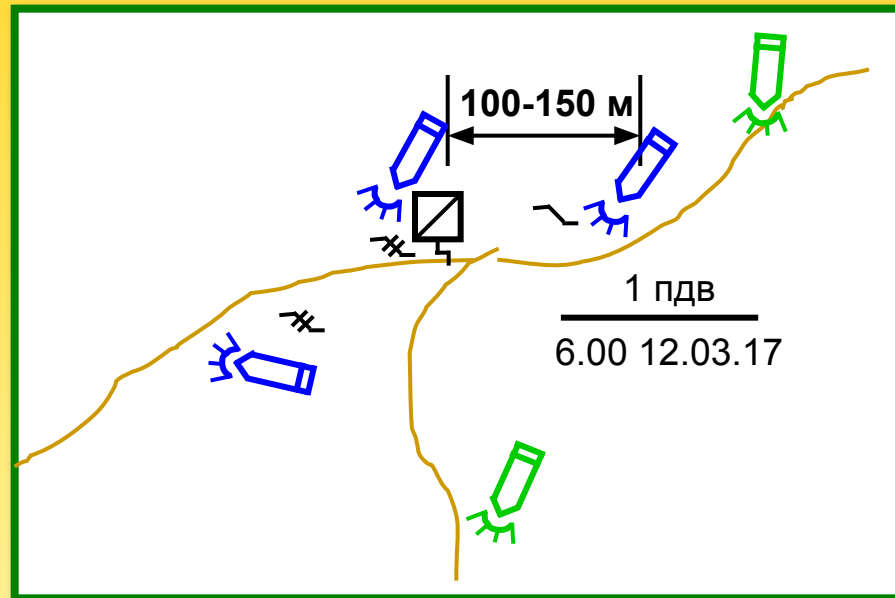
ОСНОВИ РОЗТАШУВАННЯ НА МІСЦІ

8

Взвод на місці, як правило, розташовується уздовж маршруту висування, використовуючи захисні та маскуючі властивості місцевості, в постійній готовності до відбиття нападу наземного та повітряного противника, знищення його диверсійно-розвідувальних груп

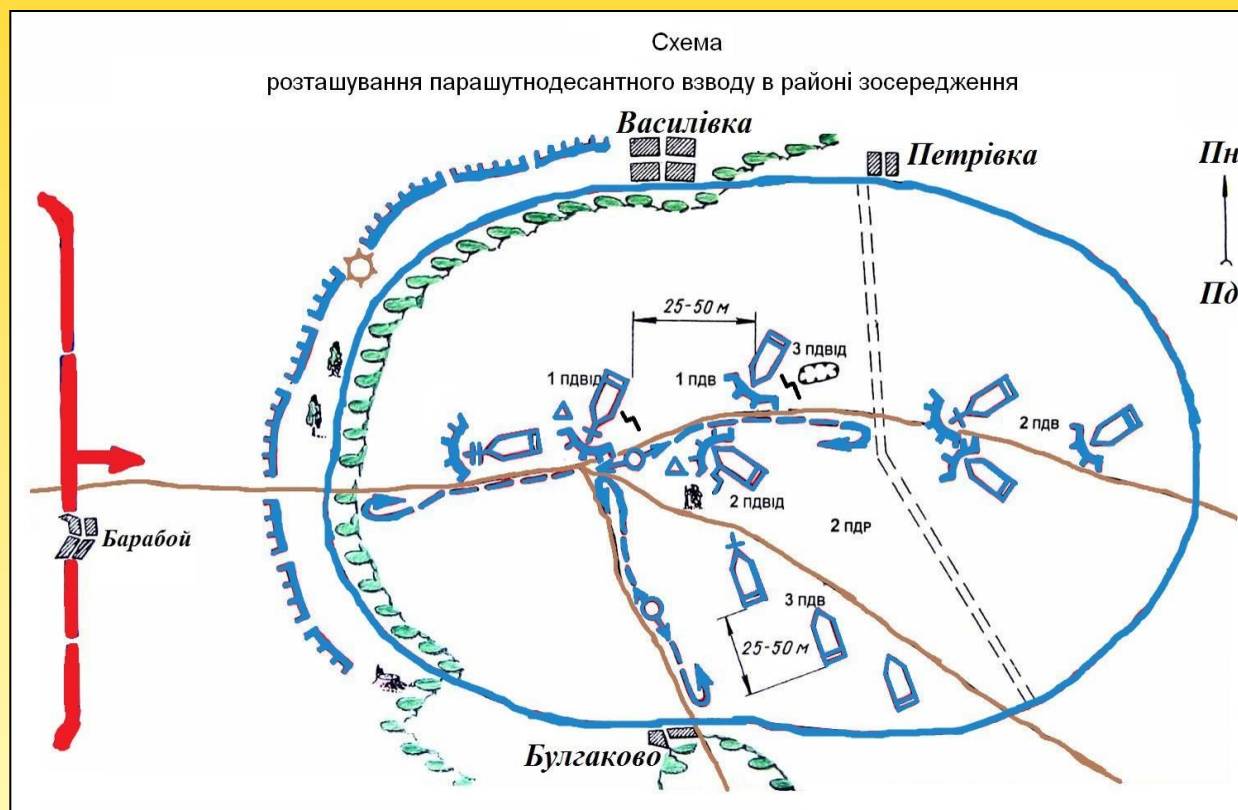
БТР (БМП, БМД), танки розташовуються у вказаних командиром взводу місцях під кронами дерев, в ярах, в радіолокаційній тіні від місцевих предметів на віддаленні **25-50 м.**

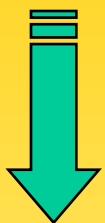
На **відкритій місцевості**, в умовах загрози застосування противником високоточної зброї, відстань між машинами збільшується до **100 -150 м.**

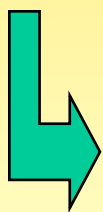
При розташуванні на місці на тривалий термін для БТР (БМП, БМД, броневих автомобілів), танків обладнуються окопи та укриття. Особовий склад розміщується поблизу своїх машин. Для нього відриваються щілини, а за наявності часу влаштовуються перекриті щілини або бліндажі.

Місця розміщення особового складу і розташування бойової техніки ретельно маскуються, очищаються від хмизу, сухої трави та інших матеріалів, які легко запалюються. Поблизу БТР (БМП, БМД, бронеавтомобілів), танків обладнуються хибні об'єкти (встановлюються **теплові пастки**).

Каталітична фітильна пічка
КФП-1-180

“Каталітичний тепловий імітатор”, застосовується, як імітатор теплових мішеней для ракет, тобто хибна тепла ціль на макетах військової техніки. Працює за принципом безполум'яного окислення бензину із виділенням тепла. Бачок на 4 літри вистачає приблизно на 60-80 годин роботи, в якості пального використовується спирт або не етилований бензин.

Особовому складу забороняється розпалювати багаття, кидати недопалки, залишати рештки їжі, пересуватися без дозволу командира взводу. Пересування у районі розташування обмежується, у разі потреби, здійснюється тільки за встановленими командиром взводу напрямками.

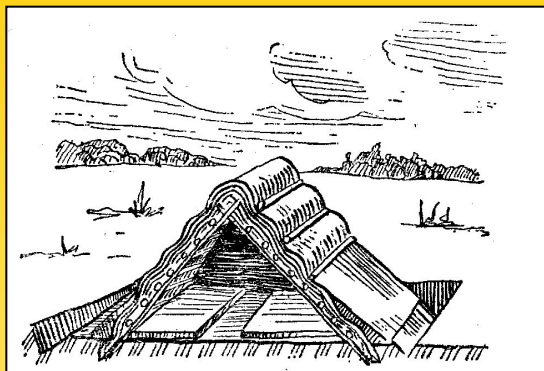
Відпочинок і обігрів особового складу організовуються у складі підрозділів у наметах (бліндажах), пунктах обігріву, укриттях із солдатських плащ-наметів, тентів бойових машин, також використовуються спальні мішки і ковдри. В умовах суворої зими або тривалої непогоди взвод може розміщуватися у населеному пункті. У цьому випадку взводу для розміщення виділяється, якщо можливо, один будинок або споруда. З метою маскуванню опалювання приміщень проводиться тільки у нічний час (в умовах обмеженої видимості), при цьому проводяться заходи світлового маскуванню.

Варіанти обладнання місць для відпочинку особового складу

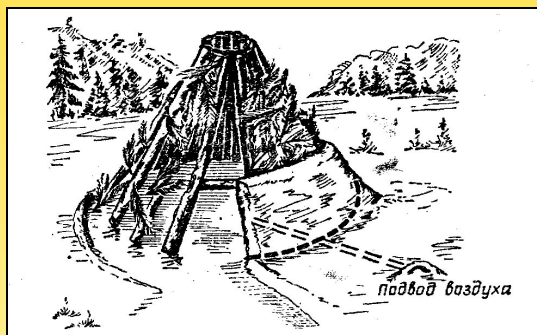
Курінь із поваленого дерева

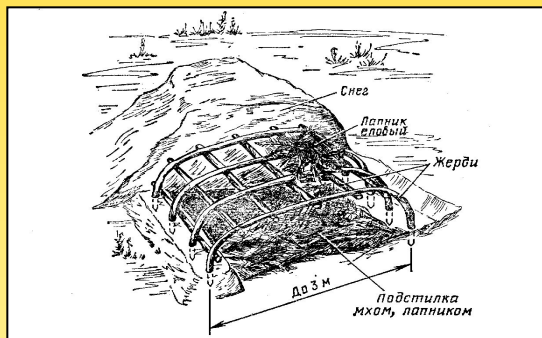
Курінь із жердяним остовом

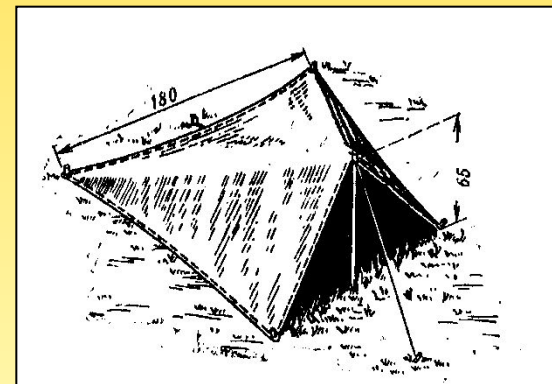
Намет, розрахований на 6 військовослужбовців, виготовляється з 6-ти плащ-наметів

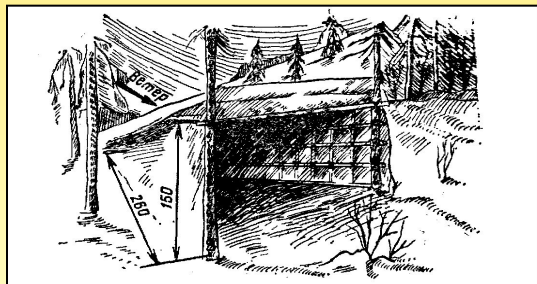
Курінь конусний

Курінь зі сніжних валів із жердяним покриттям

Намет на 1 військовослужбовця, з плащ-намету

Заслон для захисту людей від вітру

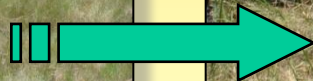
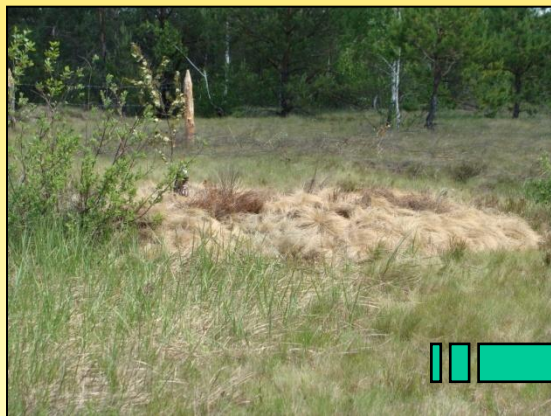

Нора у снігу

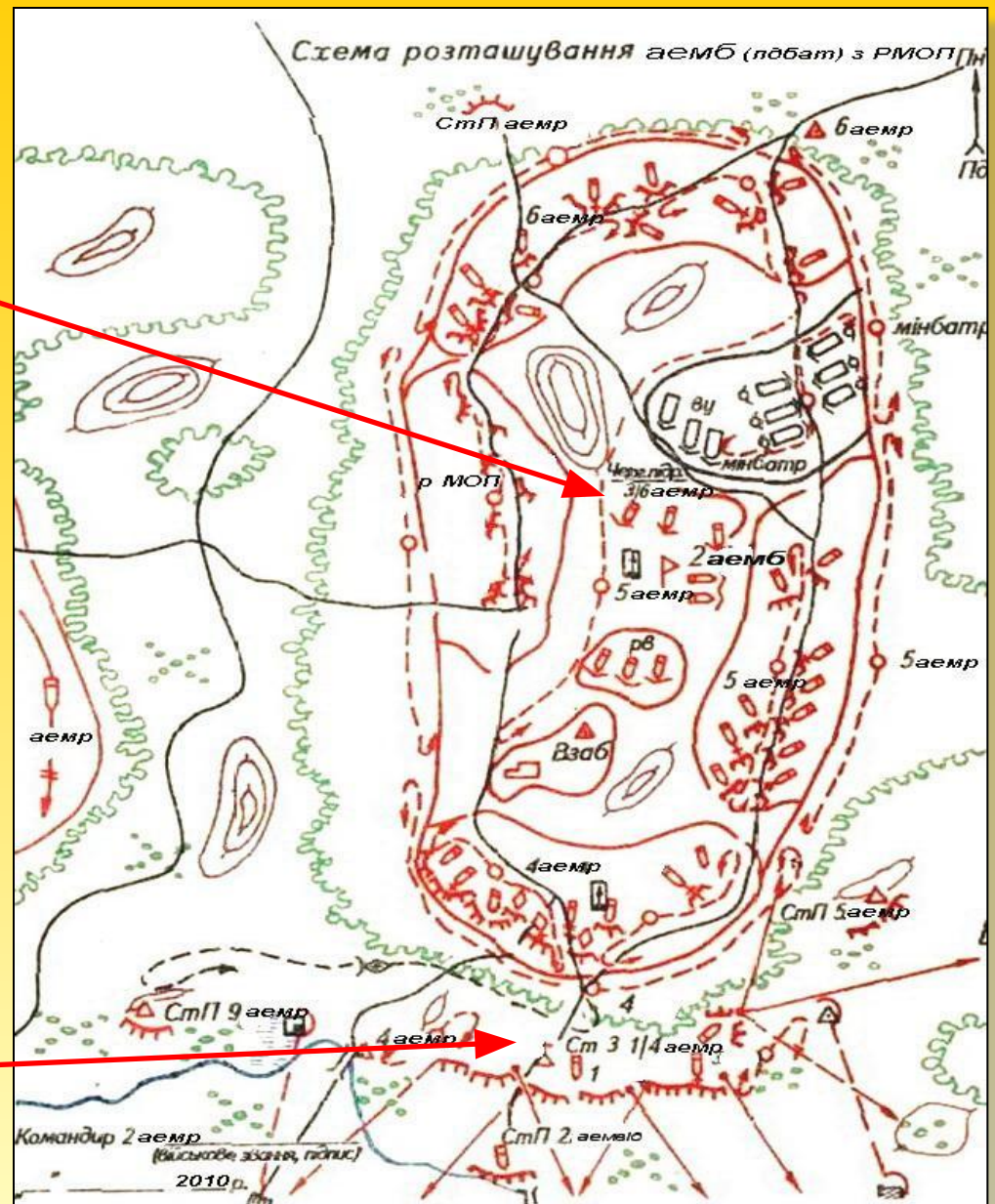

Під час розташування на місці взвод повинен перебувати у постійній готовності до відбиття нападу наземного і повітряного противника, знищення його диверсійно-розвідувальних груп (ДРГ) та незаконних збройних формувань (НЗФ), здійснення маневру і виходу із району розташування.

У кожному підрозділі організовується безпосередня охорона, яка здійснюється спостерігачами, засідками (у нічний час) і добовим нарядом. Виключається можливість проникнення сторонніх осіб на територію району розташування підрозділу і прилеглу місцевість. Для відбиття нападу противника призначаються чергові вогневі засоби

Рішенням старшого командира взвод може бути призначений **черговим підрозділом (резервною групою)** батальйону. При цьому він розташовується у складі своєї роти або поблизу КСП батальйону в постійній готовності до виконання визначених завдань. Крім того, взвод може призначатися у **сторожову заставу**, а відділення – у сторожовий пост.

Підрозділи при розташуванні на місці охороняються **безпосередньою**, а при загрозі нападу противника - **сторожовою охороною**, що встановлюється на вказаних їй рубежах та в смугах (на позиціях).

ВИДИ ОХОРОНИ

Вид тактичних дій	Вид охорони	
Розташування на місці	Сторожова	Безпосередня
Марш	Похідна	
Бій (оборонний наступальний)	Бойова	

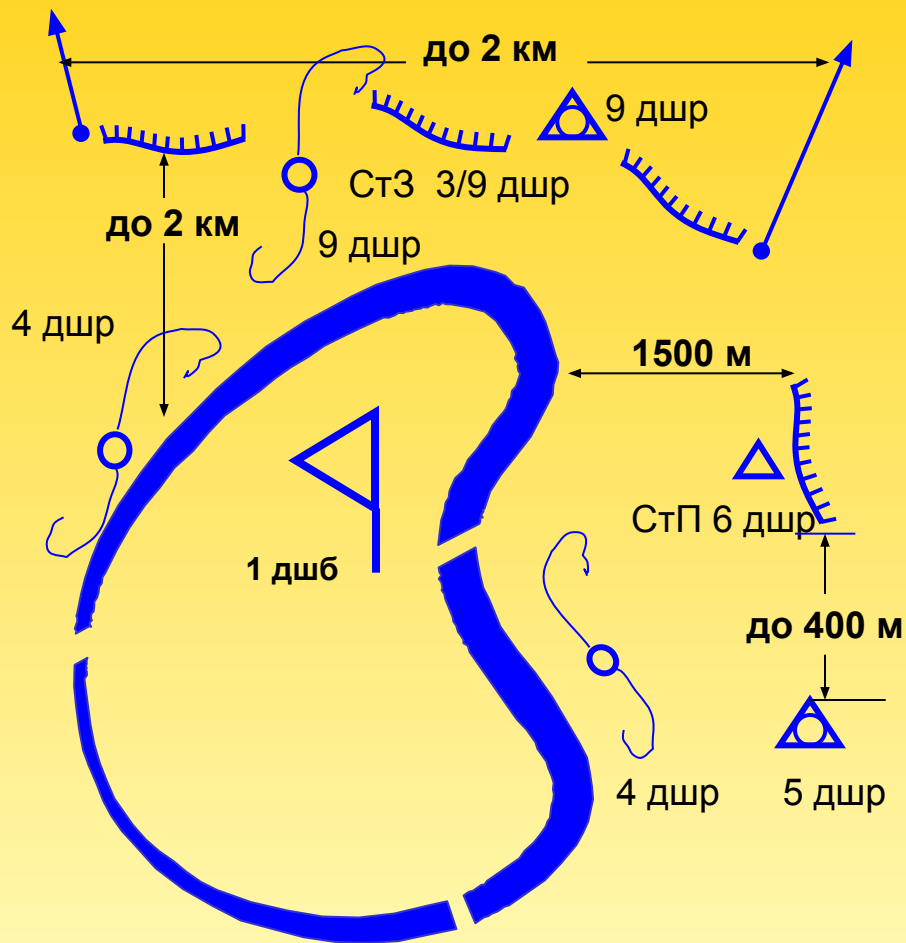
Сторожова охорона організується із **завданням** не допустити проникнення розвідки противника до підрозділів, які охороняються, завчасно виявити появу наземного противника, попередити про нього війська, які охороняються і у разі нападу противника стійко обороняти займану позицію.

Сторожова охорона здійснюється **сторожовими загонами, заставами, постами і секретами.**

Сторожова охорона повинна перехоплювати всі основні дороги і підступи до району розташування

ПАРНІ ПАТРУЛЬНІ

СЕКРЕТ

СТОРОЖЕВІЙ ПОСТ

Призначаються два солдати. У службу несуть безперервно. Їм вказується маршрут руху, завдання, порядок несення в служби, дії при виявленні противника і пропуск. Одиночних солдатів противника вони захоплюють в полон або знищують. При виявленні групи противника старший патрульний докладає про це командирові взводу і організовує спостереження за її діями.

РОЗТАШУВАННЯ НА МІСЦІ (СТОРОЖОВА ОХОРОНА) (ТАКТИЧНІ НОРМАТИВИ)

Інтервал між машинами	25 – 50 м
Інтервал між машинами на відкритій місцевості	100 – 150 м
Відстань між взводами підчас розташування на місці	300 – 400м
Смуга охорони в сторожовій охороні по фронту: - для батальйону - для роти - для взводу	10 км 5 км 2 км
Віддалення секрету (2-3 чол.)	до 400 м
Віддалення сторожового поста	до 1500 м
Віддалення сторожової охорони	
Глибина сектору спостереження: - Найближчого - Середнього - Дальнього	до 400 м До 800 м на глибину видимості
Батальйон розміщується в районі по площі	До 10 км
Рота розміщується в районі по площі	До 3 км

ДРУГЕ НАВЧАЛЬНІ ПИТАННЯ:

2. Робота командира взводу з організації розташування на місці та у сторожовій заставі.

З отриманням завдання на розташування командир взводу:

- усвідомлює його,
- оцінює обстановку,
- визначає замисел, формулює (завершує прийняття) рішення і доповідає його старшому командиру,
- віддає бойовий наказ,
- організовує взаємодію, управління, бойове забезпечення та виконання заходів інших видів забезпечення,
- керує розташуванням взводу на місці.

Під час **усвідомлення завдання** він повинен зрозуміти: у якому районі розташовується рота і місце розміщення в ньому взводу; до яких дій бути готовим; обсяг і терміни інженерного обладнання місця розташування; порядок охорони, які органи безпосередньої і сторожової охорони виділяються від взводу.

Під час **оцінки обстановки** він вивчає: віддалення противника і можливий характер його дій, можливості щодо ведення розвідки, повітряного нападу і дистанційного мінування, вірогідні напрямки дій його ДРГ, літаків і вертольотів; можливості взводу та приданих підрозділів щодо обладнання і охорони місця розташування; характер, захисні і маскувальні властивості місцевості, її прохідність; умови спостереження, ведення вогню, здійснення маневру, виконання інженерних робіт; місце розташування сусідніх підрозділів і умови взаємодії з ними.

Робота командира взводу під час розташування на місці

В рішенні на розташування на місці командир взводу визначає:

- порядок розміщення взводу у визначеному місці, місця розташування бойових машин і особового складу;
- завдання підлеглим; порядок фортифікаційного обладнання місць розташування особового складу, ОВТ;
- порядок спостереження за повітряним і наземним противником, а також за сигналами командира роти;
- порядок дій під час нападу противника.

Робота командира взводу під час розташування на місці

В бойовому наказі на розташування на місці командир взводу визначає:

У першому пункті – відомості про противника;

У другому пункті – завдання роти, взводу, місця розташування, сусідів;

У третьому пункті – після слова “наказую” ставляться завдання відділенням:

- місця їх розташування, місця обладнання відкритих чи перекритих щілин, а в разі потреби і бліндажів для особового складу, окопів і укриттів для техніки і озброєння;

- порядок спостереження за наземним і повітряним противником, а також за сигналами командира роти;

- порядок дій відділень у разі нападу противника;

У четвертому пункті – час зайняття району розташування, обсяг і терміни його інженерного обладнання; сигнали оповіщення, управління, взаємодії і порядок дій за ними;

У п'ятому пункті – своє місце і заступника.

Під час організації **взаємодії** командир взводу узгоджує дії підлеглих з підрозділами охорони і сусідами при зайнятті місця розташування, здійсненні інженерного обладнання, відбитті нападу противника і виході взводу з місця розташування.

Під час організації **управління** він вказує місце розгортання КСП; порядок користування радіо- і сигнальними засобами зв'язку, призначає спостерігача за сигналами командира роти, а також доводить сигнали оповіщення, управління, взаємодії і порядок дій за ними.

Організуючи **бойове забезпечення** і виконання заходів інших видів забезпечення командир взводу особливу увагу приділяє розвідці, заходам охорони, інженерного обладнання і маскування місця розташування, захисту від ЗМУ, високоточної і запалювальної зброї, технічному обслуговуванню озброєння і техніки, поповненню запасів матеріально-технічними засобами.

Командир взводу, призначеного для дій у якості **чергового підрозділу**, крім того, вказує завдання, до виконання яких бути готовими; можливі напрямки і рубежі дій, маршрути висування до них; порядок відбиття нападу наземного противника, а також виконання інших завдань; місце розміщення або пункт збору і сигнал виклику.

Командир взводу, призначеного для дій у сторожовій заставі, з отриманням завдання:

- усвідомлює його;
- оцінює обстановку;
- визначає замисел і формулює (завершує прийняття) рішення на дії в сторожовій заставі;
- здійснює підготовку взводу до виконання поставленого завдання;
- **у призначений час виводить взвод на зазначений рубіж, організує спостереження;**
- **проводить рекогносцировку;**
- віддає бойовий наказ;
- організовує систему вогню, взаємодію, управління, всебічне забезпечення та інженерне обладнання позицій;
- **складає схему сторожової застави;**
- в установленний час доповідає про готовність.

Під час **усвідомлення отриманого завдання**, командир взводу повинен зрозуміти: завдання батальйону (роти) і свого взводу; порядок дій старшого командира в інтересах сторожової застави; **завдання сусідніх органів охорони і порядок взаємодії з ними**; час зайняття позиції і готовності системи вогню.

В ході **оцінки обстановки**, командир взводу особливу увагу звертає на можливий характер дій розвідки противника та його ДРГ у смузі дій сторожової застави, уточнює стан і можливості штатних і доданих взводу сил і засобів, вивчає вплив умов обстановки і характеру місцевості на виконання завдань сторожової охорони.

У **замислі** він визначає: напрямок зосередження основних зусиль взводу; порядок несення служби на сторожовій заставі і дій підлеглих при виявленні противника (яким способом і у якій послідовності знищити розвідку, незначні сили противника і противника, що переважає); заходи щодо недопущення проникнення розвідки противника до підрозділів, що охороняються.

При визначенні порядку несення служби командир взводу вказує: кількість чергових вогневих засобів і спостерігачів; місця несення служби і черговість відпочинку; порядок пропуску через позицію, на що звертати особливу увагу.

Під час постановки бойових завдань на дії у сторожовій заставі підлеглим командир взводу вказує:

відділенням – завдання щодо здійснення охорони; основну і запасну бойові позиції, смуги і додаткові сектори обстрілу з кожної позиції; основні і запасні вогневі позиції БТР (БМП, БМД) їх основні і додаткові сектори обстрілу з кожної позиції; час зайняття позиції (вогневої позиції), готовність системи вогню, черговість і терміни інженерного обладнання; порядок несення служби і дій при виявленні противника; завдання сусідніх органів сторожової охорони;

сторожовому посту (секрету) – склад, завдання, місце обладнання позицій (несення служби); порядок несення служби і підтримання зв'язку; порядок дій при виявленні противника і відході; порядок зміни.

патрулям (пішим дозорним) – склад і завдання; маршрут (напрямок) руху; порядок несення служби і підтримання зв'язку; дії у разі виявлення противника.

Усьому особовому складу доводиться пропуск, а старшим органів охорони від застави – й відгук.

3. Дії взводу при розташуванні на місці та у сторожовій охороні.

З прибуттям до місця розташування в першу чергу проводиться його розвідка, організовується охорона, командир взводу приховано розміщує взвод, організовує спостереження та охорону підрозділу і уточнює завдання підлеглим.

Командир взводу повинен особисто виставляти спостережні пости, патрулі та секрети, здійснювати контроль несення ними служби і забезпечити постійну бойову готовність взводу.

Для обладнання місця відпочинку, захисту від вітру та дощу особовий склад відділень завчасно заготовляє брезент та інші засоби. Для приготування їжі у польових умовах заготовляються пічки, які не демаскують місце перебування особового складу. Командир взводу складає **схему розташування взводу**.

Підготовку до ночі командир взводу організовує у світлий час доби. Кожне відділення обладнує позиції для відбиття нападу противника, перекриті щілини для укриття від артилерійського обстрілу противника.

Для орієнтування вночі або в умовах поганої видимості командир взвод обов'язково повинен мати **компас**. Вночі орієнтування здійснюється по найбільш видимим орієнтирам або за годинниковою стрілкою.

Несення служби організовується таким чином, що **2/3 особового складу** вночі чергує на позиціях, а **1/3 відпочиває**.

Радіостанції працюють на черговий прийом, управління здійснюється сигнальними засобами. Призначаються спостерігачі за сигналами командира взводу.

Серед інших питань організації розташування, командир взводу не забуває вказати особовому складу відхоже місце.

Аналіз виконання заходів інженерного забезпечення в ході проведення АТО

Аналіз останніх подій в зоні АТО показує важливість та крайню необхідність обладнання в інженерному відношенні блок постів, базових таборів, оборонних споруд з метою недопущення втрат серед особового складу, який там несе службу

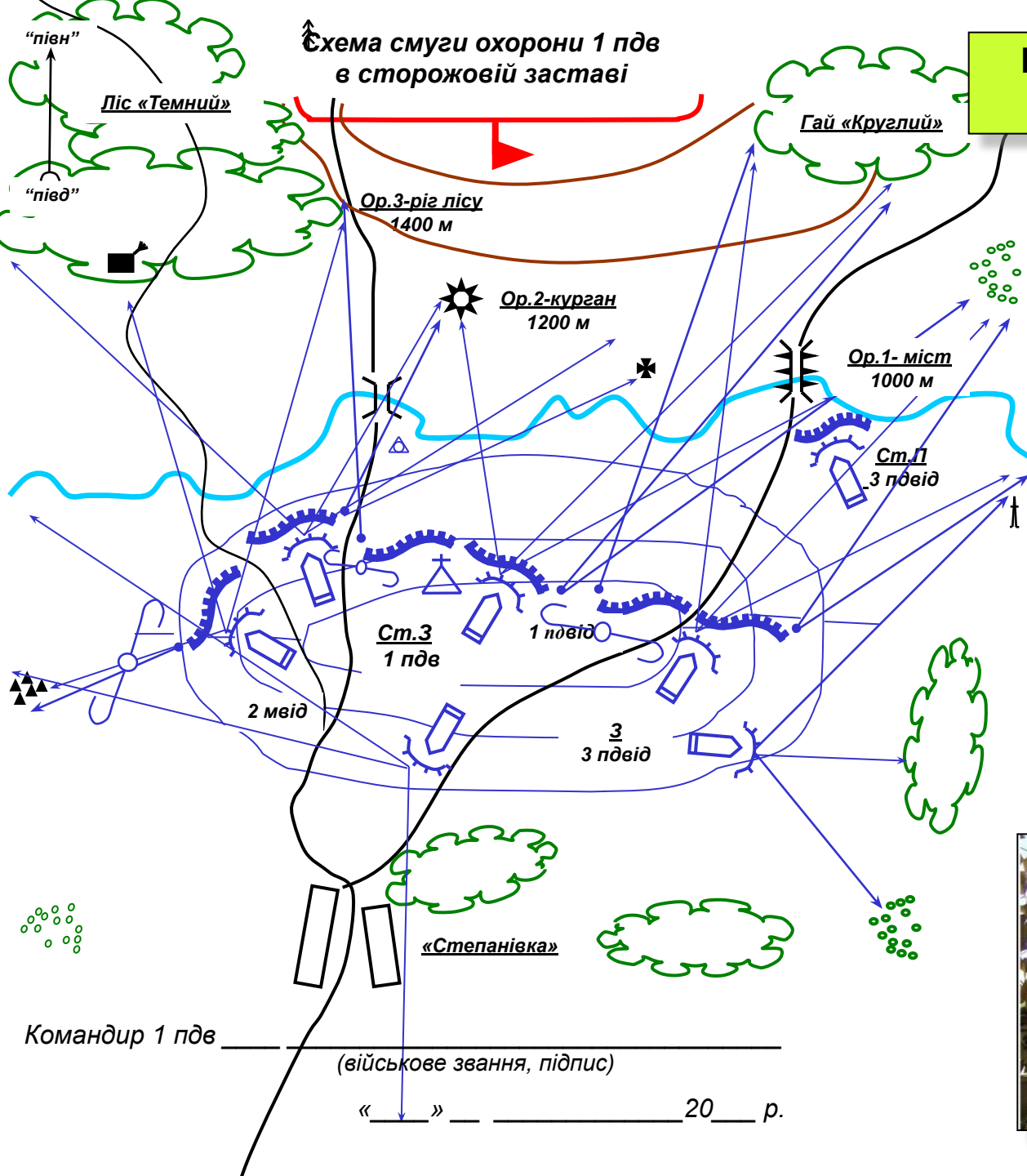
Аналіз випадків загибелі військовослужбовців вочевидь показує нехтування правилами обладнання блокпостів та незнання порядку їх обладнання. Так 22 травня 2014 року на блок посту №10 (м. Волноваха) не було виконані елементарні вимоги по обладнанню блок посту та зосередження військової техніки, внаслідок чого загинуло 17 та поранено 35 військовослужбовців. *(техніка підрозділу знаходилась вся в одному місці, в інженерному відношенні місце не обладнувалось, елементарні вимоги бойового статуту щодо охорони і оборони не були виконані.)*

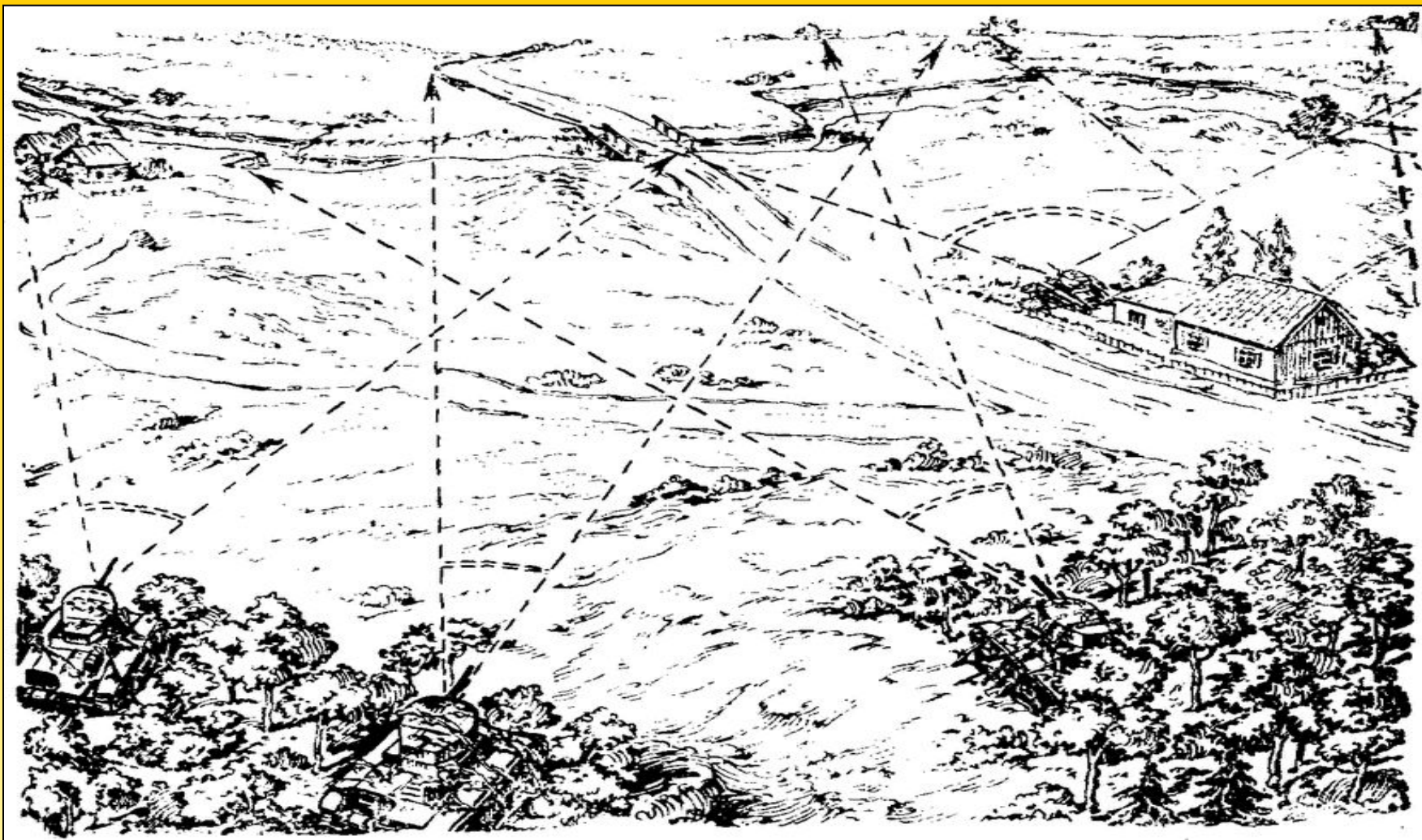

ВЗВОД У СТОРОЖОВІЙ ЗАСТАВІ (варіант)

Схема смуги охорони 1 пдв в сторожовій заставі

Дрібні групи противника, які намагаються проникнути до підрозділів, що охороняються, захоплюються в полон або знищуються. З переважаючим противником застава вступає у бій і утримує визначений рубіж до підходу основних сил (підрозділів, які охороняються) або до отримання наказу (сигналу) на відхід.

Змістовий модуль 9. “Десантно-штурмовий (аеромобільний, парашутно-десантний) взвод на марші та при розташуванні на місці”.

Заняття 3. “Взвод при розташуванні на місці та у сторожовій охороні”.

Навчальні питання:

1. Розташуванні взводу на місці та у сторожовій заставі.
2. Робота командира взводу з організації розташування на місці та у сторожовій заставі.
3. Дії взводу при розташуванні на місці та у сторожовій охороні.

ЗАВДАННЯ НА САМОСТІЙНУ ПІДГОТОВКУ:

- записати в зошиті питання організації розташування взводу на місці та дій у сторожовій заставі;
- доопрацювати матеріали заняття;
- підготуватися до семінару.

